

وا هصخر :لوا لصف همیزع؟

- هقف هسمخ ماکحا :همدقم
- ماکحا نیودت رد یرگنزاب موزل
- تهمیزع ای تصخر ؛بابحتسا طوقس :لاؤس

هقف هس مخ ما کح ا: هم دقم

اچ، هقف رد هک تسا هس مخ ما کح ا، تسا یراذگ رکش شغاب هک هقف رد ییاهزیچ زا یکی اعقاو [1] سدقم عراش دوخ هک یروط نآ بابحتسا و تهارک لثم رگا الا و؛ تسا هقف تاملسم عرج و هتفرگ ای هک میدرب یم مارج و بجاو نامه نیب سالک رد ام، دوب هتفوکن میریگب صرف هتفوک ار شخم دش روط نیا هلا دمحلایلو، درادن انعم نآ ریغ میتفگ یم هئاک و مارج ای تسا بجاو

یرشب یاه یراذگ نوناق صقن

زورما رشب قوقح صقن اعقاو تسا یراذگ نوناق صقن ایند لک یاه یراذگ نوناق رد دینیب یم نالا زورما یاه یراذگ نوناق رد؛ درادن ار هقف لامک نیا و تسا شدوخ ییادتبا هلحرم رد زونه قوقح؛ تسا، دندادن هورکم، دندادن اهزیچ روط نیا و بحثسم نینقت، تسین ای تسه ای هک تسا روط نیمه نالا یم راک رد دنداد مدید نم یهاگ ار شا هدرخ هدرخ الا. دندروآ یم و دنک یم زاین ساسحا رشب لک ادعب دنا هدروآ، ددنکب همیرج هک نیا یاج هب ییاهراک نینچ کی و بیغرت و قیوشت. دندروآ

و مراچ و موس خیرات هب هقف تاسلج رد هک تسا یتانایب میطننت و یروآدرگ، الاب بلاطم [1] تسا هتفرگ رارق یسررب و شحب دروم ۱۳۹۵ ید ۲۵ و ۲۲ و ۱۳۹۰ رهم مشش و مچنپ

نیودت رد یرگنزاب موزل ماکح

نیامهم. تساهدشن نیودت کیسالك مولع رد اما تساحضاو مه ام همه یارب هک تسه ییاهزیچ اما یدنب هتسد کی، دندراد لوبق همه هک ار یتاحضاو نامه یلو، میریگن هلصاف تاحضاو زا هک تسا رد، میراد لوبق همه ار ثحب رتسب ینعی؛ درادن یعام نیام. میهدب نآ هب دیدج مظن، مینکب دیدج. مینک یم ادیپ فالتخا رگیدمه اب شمظن.

قطنم رد رتاوت: ریظنت

ای، یهیدب و یعطق و تسه رتاوتم ای دنیوگ یم قطنم رد رتاوت هرابرد. اما هدرک ضرع اررتاوت لاثم یعطق و تاهیدبلا نم تسا رتاوتم رگا، تسا کی و رفص و طسرا قطنم رد دینیبب. تسین شدوخ رتاوت هک نآ لاح و، تسین مه یهیدب، تسین یعطق، صالح تسین رتاوتم مه رگا، تسا قطنم رد: دنتفگ دندرک تقد هک اه یدعب اذل؛ تسین ای تسه یعطق ای مییوگب هک تسین یزیچ شققحت رتاوت دوخ، درک نییبت ار رتاوت دوش یمن - قدص شزرا ود اب - [1] کی و رفص اب شزرا ود، رتاوت رد نیقی خنسالصا، دوشب دصرد 100 نیقی هک تسین یضای نیقی هب شنانیمطا و یبوخ نامز رد ام. [2] دنداد ماجنا هلددمحلا نارگید ار شیه ثحب الاح هک تسین یضای نیقی تساهدش هدر، دوش هدر دیاب هک ییاه فرح زا یلیخ میتسه.

ماکح رد کیکش

میراد هیفیلکت هسمخ ماکح ام هک دییوگ یم امش هک مینک شرکش دیاب مه اعقاو،

ههارک دشا؛ هورکم

و تدش لباق تهارک هک تسا نیارب همه، نیملسم، اهقف عامجا، دییآ یم تهارک هودحم رد یتقو اما بوخ یلیخ نیاهلددمحلا هک دنتفریذپ رگید اه نیابخ میراد ههارک دشا کی ینعی تسافعض نامرس اه فرح نیام بخ، دوب هدش هتفوک شخیم نیانالا دوب هقف سالک رد یروط کی رگا تسا؟ هچ ینعی تسا رتدیدش تهارک رگید، تسین ای تسه هورکم ای دوش یمن

بوجو و بابحتسا رد تدش

تسا نیملسم عامجا زاب مه بجاو نآ رد مه بوجو رد، تسا نیمه مه شبابحتسا رد

هریبک؛ مارح

مهم یاه دومع نآ زا یکی دسر یم ملایخ نم تسا هفیرش هیأت ود ،تسا رئابک عرج یمارح یلیخ [3]«مکتائیس مکنع رفکن هنع نوهنت ام رئابک اوبنتجت ن!» :تسا طابنتسا نیموصعم تاشیامرف رد دیاب هک دراد هفیرش هیآ یمزاول کی ،دراد یزیچ کی تسا یبیرق نومضم «ممللا الا شح او فللاو مئالا رئابک نوبنتجی نیذلا» هفیرش هیآ رگیدی کی .دینیبب درتایآ نیا رانک زا ام رگا هک تسه ییاهزیچ هفیرش تایینعی تسا نومضم یلیخ مه هیآ نیا [4] ... هک دوش یم ییاهزیچ کی نیمه رگیدی ادعب میوشب

یشزرا ود قطنم [1]

یم ربعت ییوطسرا قطنم ای کیسالک قطنم هب نآ زا هک قطنم نیا رد : یشزرا ود قطنم .درادن دوجو یموس تلح و غورد ای تسا تسار ای هراومه اه هرازگ شزرا،دوش

ندوب لاجم لصا).دشاب تسردان مه و تسرد مه نامز کی رد دناوت یم نیا یا هرازگ چه ساسا نیا رب هن و دشاب تسرد هن دجاو نآ رد دناوت یم نیا یا هرازگ چه هوالع هب و (نیضیقن عافترا (ریونت تیاس). (نیضیقن عافترا ندوب لاجم لصا)تسردان

هعلاطم دروم رگیدی عاونا مه زا شیب هک دراد **یروص قطنم** زا ییاهه نوگ هب هراشا کیسالک قطنم کارتشا رگیدی اب اهیگژیو زا یاهعومجم رد قطنم ییاهه نوگ نیا .دنوریم راکه هب و دناهتفرگ رارق :هلمج زا ،دنراد

.در مه دوش تابثا مه دناوت یم **هرازگ** کی :نیضیقن عامتجا هلاحتسا هدعاق

در مه و دوشن تابثا مه دناوت یم هرازگ کی هک تسنیا رب یعدم :نیضیقن عافترا هلاحتسا هدعاق .دوشن

هک) درادن یموس تلح ،در ای دوشیم تابثا ای هرازگ کی :ثلاث قش درط ای طسو قش درط لصا هدعاق تیاس). (دناهتساد ییاهتفرشیپ و اهقیقحت یشزرا ود ییاههرازگ یور رب نادنمشناد اریخا هتبالا (ایدپ یکیو

هدوب هارمه هدیقع نیا اب یفسلف هاگن زا هچ و یضایر دید زا هچ ،متسیب نرق ات قطنم هعسوت ود»لصا هب قطنم رد ار عوضوم نیا .ود ره هن و تسا غورد ای و تسا تسار ای هرازگ ره شزرا هک تسا لصا .دراد قرف ثلاث قش درط لصا اب هتبالا و دنسانشیم (principle of bivalence)«ندوب یشزرا ار اه نآ و طسرا شد رگاش و نوطالفا هک تسا رکفت هئاگ هس لوصا زا لصا نیموس ثلاث قش درط و رکفت شور هدند ناشن یدودح ات هک لوصا نیا یقطنم یدنبتروص .دشابیم ،دناهدرک نایب :تسا لکش نیا هب ،تساه ناسنا تیرثکا ناسکی چاتنتسا

تسا شدوخ ربارب یزیچ ره :ینامه نیا لصا.۱

۲.دنرادن تسار شزرا رگیدی مه اب دجاو نآ رد ضقانت یم ییاههرازگ :ضقانت عانتما لصا

روصتم یثلاث قش و تسا غورد یکی و تسار یکی ،ضقانت یم هرازگ ود ره زا :ثلاث قش درط لصا ۳. (۶۲ ص ،**یا هرازگ یشزرا دنچ یاه قطنم رب یلمأت** هلاقم ،یهوژپ قطنم هلجم).تسین

یشزرا دنچ قطنم

هتفریذپ یاه شزرا رب هوالع نآرد هک تسایضایر قطنم زا یا هزوح،یشزرا دنچ قطنم یلک روط هب هب، دوش یم هتفریذپ زین قدص زا یرگیدی ناعم، «بذک» و «قدص» ینعی یشزرا ود قطنم رد هدش یهاگ اما. دنیآ یم باسح هب اه شزرا نیا زا یصاخ دراوم اهنهت،یتنس «بذک» و «قدص» هک یا هنوگ یارادآیناث و دوش یم ثلث قش درط لصا لماش^۱الوا هک تسایقطنم،یشزرا دنچ قطنم زا روطنم.تسین مه هجوم یاهدركلمع

یحارط چو هیساکول طسوت ۱۹۲۰ لاس رد هک دوب یشزرا هس قطنم،یشزرا دنچ قطنم نیتسخن ۱۹۵۶ ربماون ۱۳ رد و دمآایند هب ناتسهل «فوول» رهش رد ۱۸۷۸ ربماسد ۲۱ رد چو هیساکول نای.دش ناماگشیپ زا یکی و ناتسهل رد قطنم و یضایر تاقیقحت راذگ هیاپ یو.تفای تافو نیلبود رد.تسا وشرو-فوول بتکم

ناکم» لیبق زا ییاه هژاو اب هک تفرگ راک هب ار یشزرا،هرازگ قدص موس شزرا ناونع هب وا هرازگ نیا:تفگ ناوتب یا هرازگ ره هرابرد هک نانچ،دش یم هداد ناشن،«تسا یثنخ» و «تساریذپ قطنم زا یماطن،یشزرا هس قطنم یانبم رب چو هیساکول.»یثنخ ای و بذاک ای،تسا قداص ای یاه شزرا یاراد هک دریگ یم تروص یی اه هرازگ یور یقطنم تایلمع نآ رد هک تخاس ار تاهجوم شخب ود یاراد زین یشزرا هس قطنم،یشزرا ود قطنم دننامه.دنتسه هریغ و «نکمم ریغ»، «نکمم» تخاس ار یشزرا ۴ قطنم متسیس چو هیساکول، ۱۹۵۴ لاسرد.تسا اهلومحم قطنم و اه هرازگ قطنم یشزرا دنچ یاه قطنم رضاح لاح رد.درک یحارط ار شزرا تیهان یب یاراد قطنم تیهان رد هخالاب و اه هرازگ هب قدص یاه شزرا زا یهانتم ان ای یهانتم هعومجم هنوگ ره اهنآ رد هک دنا هدش یحارط هیرشن،ناتسهل یقطنم بتکم لوصا رب یلمات،یشزرا دنچ قطنم هلاقم).دوش یم هداد تبسن.تسا دوجوم **تیس** نیا رد هلاقم دولناد ناکما (۱۳۸۹ دادرم ۲۰ خیرات،یگنهرف ناریا

یشزرا دنچ یاه قطنم رب یلمأت هلاقم رد ناوت یم ار یشزرا دنچ یاه قطنم عاونا و یلیصفت خیرات.درک هدهاشم،**یا هرازگ**

یزاف قطنم

یقطنم شزرا نآ رد هک هدوب **یشزرا دنچ یاه قطنم** زا یلکش (fuzzy logic: **یسیلگنا** هب) یزاف قطنم یریگراکهب روطنم هب قطنم نیا.دشاب اهنآ دوخ و ۱ و ۰ نیب **یقیقح ددع** ره دناوتیم اهریغتم نیب یرادقم ره دناوتیم یتسرد نازیم هک یروط هب،دوشیم یریگراکهب یئزج یتسرد موهفم **یاهعومجم هیرطن** میظنت یپ رد راب نیلوا یزاف قطنم حالطصا.دشاب طلغ^۲الماک و تسرد^۳الماک،قیقدریغ یانعم هب یزاف^۴هژاو.دش رهاظ ون تابساح^۵هنحص رد (م ۱۹۶۵) **هراز یفطل**^۶هلیسو هب **یزاف**،تسا (روانش) مهبم و حضاوان

زا یزاف قطنم:درک فیرعت هنوگنیا هداس روطه^۷ب ناوتیم ار یرازفامرن مولع رد قطنم نیا درب راک مولع یایند یارب دیدج یهاگرد و هتفر رتارف کیسالک یاهرازفامرن «کی و رفص» یاهشزرا قطنم و قطنم رد زین ار **کی** و **رفص** دادعا نیب دودحمان و روانش یاضف اریز،دیشگیم اهنایار و یرازفامرن ای «میورب» شزرا ود نیب یاضف زا یزاف قطنم.دشکیم شلاچ هب و هدرب راک هب دوخ یاهلالدتسا جارختسا ار «میورب دراد لامتحا» یتح ای «رگا میوریم» ای «میورب دیش» دیدج یاهشزرا،«میورن» **نالیب** یاهنایار یسررب زا سپ **کنا**ب ریدم لاثم ناونع هب بیترت نیدب.دریگیم راک هب و هدرك:دیوگب و هتفر «میهدیم ماو» ای «میهدیم ماو» قطنم زا رتارف دناوتیم ناگزراب کی یداصتقا «...یلو میهدیم ماو» ای «...رگا میهدیم ماو».

هچخیرات

رت‌مک اریز تفای‌ن هار نوربب هب اهه‌اگ‌شن‌اد هاگرد زا ۱۹۶۵ زا سپ لاس‌تسیب زا شیب یزاف قطنم و انعم ی‌نپاژ نارگ‌ت‌عنص هت‌شدگ نرق ی‌دالیم ۸۰ هه‌د طساوا رد .دوب هدرک کرد ار نآ ی‌انعم یسک و تیاده حرط اه‌نآ هژورپ نیلوا .دن‌تفرگ راک هب ار یزاف قطنم و هت‌فایرد ار ملع نیای‌ت‌عنص شزرا و یزیره‌مانرب **ی‌چاتی‌ه** تکرش طسوت هک دوب **ی‌ادنس** رهش **ی‌نیم‌زریز راطق** راکدوخ مامت لرت‌نک زاغآ :دوشیم هصالخ ه‌نوگ‌ن‌یا هداس روطه‌ب اه‌ی‌نپاژ ریگ‌مشچ و قفوم حرط نی‌ا ه‌ج‌یتن .دش هت‌خاس سوس‌ح‌مان ندات‌سیا و زم‌رت ،سوس‌ح‌مان ن‌ت‌فرگ‌باتش ،راطق (ی‌اه‌برض ی‌اه‌ناکت) سوس‌ح‌مان تکرش ی‌اه‌اگ‌ت‌سد یژولونکت رد عیرس رایسب یزاف قطنم سپ نی‌ا زا .قرب فرصم رد ییوج هفرص و تسد ندیزرل نمض لات‌ی‌ج‌ید ملیف ریوصت ندیزرل هلمج‌زا) تفای هار اه‌ی‌نپاژ ریوصت و ی‌ت‌وص ی‌اه‌ث‌حب جوم ندی‌باوخ زا سپ ،ی‌دالیم ۱۹۹۰ هه‌د طساوا رد ی‌نعی ،رید رایسب اه‌ی‌ی‌اپورا .(رادرب‌ملیف دن‌درک زاغآ ار نآ زا ی‌ت‌عنص ه‌داف‌ت‌سا یزاف قطنم اب هطبار رد ی‌ملع

دوشیم ره‌اظ زی‌امت‌م تروص ود هب ه‌غل‌اطم دروم لئاسم زا ی‌رایسب یارب زاین دروم ش‌ناد

ل‌صف و ل‌ح یارب و هدش می‌ظنت ش‌ی‌پ زا هک یضایر ی‌اه‌لومرف و تال‌داعم و اه‌لدم لثم **ی‌نی‌ع ش‌ناد ۱۰** .دریگیم رارق ه‌داف‌ت‌سا دروم ی‌سدنهم ای ،ی‌میش ،کی‌زیف ی‌لومعم لئاسم

یلو ،هدوب ی‌ت‌خ‌ان‌ش‌ن‌ابز نایب و فی‌صوت ل‌باق ی‌دودح ات هک ی‌ی‌اه‌ی‌ن‌ت‌س‌ناد لثم **ی‌ص‌خ‌ش ش‌ناد ۲۰** .**ای ی‌ن‌م‌ض ش‌ناد** ،ش‌ناد عون نی‌ا هب .درادن دوج و آلومعم ی‌تنس ت‌ای‌ض‌ایر کمک اب اه‌نآ ندرک ی‌مک ناکما .دوشیم هت‌فگ **ی‌ح‌ی‌ولت ش‌ناد**

هب ار اه‌نآ دشوکی‌م یزاف قطنم ،ت‌سا زاین دروم ش‌ناد عون ود ره دراوم زا ی‌رایسب رد هک ا‌ج نآ زا (ای‌دپ ی‌کی‌و ت‌ی‌اس) .دن‌درگ گ‌ن‌هامه رگی‌دکی‌اب یضایر لدم کی کمک هب و ی‌قطنم ،م‌ظنم ی‌ت‌روص

ی‌زاف ی‌اه مت‌سیس و اه‌لدم :

و دن‌ت‌سه ی‌ب‌سن و دن‌راد ت‌ا‌ج‌رد و ب‌ت‌ارم هک دن‌وریم راک هب ی‌می‌ه‌افم و ت‌ام‌لک ام ه‌نازور ی‌گ‌دنز رد رات‌فر اه‌نآ اب ،دن‌کی‌م رداص ار «ت‌س‌ی‌ن و ت‌سه» م‌ک‌ح ط‌ق‌ف هک ی‌ش‌زرا ود قطنم ت‌روص‌ب ناوت‌ی‌م ار ی‌عی‌ب‌ط‌ن‌دوب نشورم‌ک‌ح ناوت‌ی‌م هک ی‌روطه‌ب دوب نشور رون م‌ک ت‌روص‌ب ی‌غ‌ا‌چ رگا آل‌ل‌ثم .درک ل‌ا‌ق‌ت‌نا یارب ار ی‌ه‌باشم ت‌ار‌اب‌ع ای «ت‌سا نشور ی‌دودح ات غ‌ا‌چ» ت‌ر‌اب‌ع فرع ،درک رداص نآ یارب .دربیم راک هب ت‌ی‌ع‌قوم

هن و دنک غ‌ا‌چ ندوب شو‌م‌اخ هب م‌ک‌ح دن‌اوت‌ی‌م هن هک ده‌دیم تسد درف هب ی‌هاگ‌آ‌دوخ‌ان س‌اس‌ح‌ا ی‌نعی نآ ه‌ر‌ا‌ب‌رد هک ی‌درف س‌اس‌ح‌ا هب ،ری‌وصت کی ی‌ی‌ابی‌ز آل‌ل‌ثم ای ،دن‌ک‌ب نآ ندوب نشور هب م‌ک‌ح دن‌اوت‌ی‌م نک‌م .دراد ی‌گ‌ت‌س‌ب ،دوشیم ه‌س‌ی‌اق‌م نآ اب هک ی‌ی‌اش‌ا هک ی‌ی‌ابی‌ز نازی‌م هب و دن‌کی‌م ت‌وا‌ض‌ق ،ت‌سا ه‌دی‌ی‌رت‌رب ت‌ف‌ار‌ط و ت‌ق‌د اب ی‌ری‌وا‌صت و اه‌ول‌بات هک ی‌ر‌ط‌ان د‌ی‌د رد ری‌وصت نی‌ا ت‌سا ه‌ت‌ش‌اد ه‌دن‌ک ه‌ری‌خ و ناوارف ی‌ی‌ابی‌ز،رگی‌د ی‌ر‌ط‌ان د‌ی‌د رد ت‌سا نک‌م و دش‌اب ه‌ت‌ش‌اد ی‌م‌ک ی‌ی‌ابی‌ز .دش‌اب

هب طوب‌رم ی‌اه‌ت‌ی‌ع‌قوم و ش‌ج‌نس ا‌د‌ب‌م هب ه‌ت‌س‌ب ی‌گ‌مه دن‌ت‌سه ت‌ا‌ج‌رد و ب‌ت‌ارم ی‌اراد هک ی‌می‌ه‌افم نادرم‌ری‌پ ا‌ب‌ل‌اغ نآ ناگ‌دن‌ن‌کت‌کرش هک و‌د‌را کی رد ه‌لاس له‌ج درم کی .دن‌راد لو‌حت و ری‌ی‌غت اه‌نآ ت‌ل‌ا‌ح رگی‌د نا‌ت‌س‌ری‌ب‌د نا‌لی‌ص‌ح‌ت‌لا غ‌راف نایم رد درف نیمه هک ی‌ل‌ا‌ح‌رد دوشیم ی‌ق‌لت نا‌وج ،دن‌ت‌سه ل‌ا‌ثم ،ت‌سا هدش ث‌حب نی‌ا یارب ی‌م‌وه‌ف‌م ی‌ان‌ب‌م هب لی‌د‌ب‌ت هک ی‌ل‌ا‌ثم .ت‌ش‌اد ده‌اوخ‌ن ار ل‌ب‌ق ی‌نا‌وج ت‌سا دی‌فس ی‌دودح ات ،ی‌رت‌س‌ک‌ا‌خ گ‌نر ؟ه‌ای‌س ای ت‌سا دی‌فس ،ی‌رت‌س‌ک‌ا‌خ گ‌نر .ت‌سا ی‌رت‌س‌ک‌ا‌خ گ‌نر .دوشیم ل‌ص‌ا‌ح رت گ‌نر‌رپ ی‌رت‌س‌ک‌ا‌خ د‌ب‌ای ش‌ی‌از‌ف‌ا ی‌ه‌ای‌س نازی‌م ه‌ج ره و ت‌سا ه‌ای‌س ی‌دودح ات و ۲۰ آل‌ل‌ثم :درک ه‌داف‌ت‌سا د‌ص‌رد زا د‌ی‌اب ،دی‌فس و ه‌ای‌س ی‌اض‌ف رد ی‌رت‌س‌ک‌ا‌خ گ‌نر ه‌ر‌ا‌ب‌رد ت‌وا‌ض‌ق یارب .ه‌ای‌س د‌ص‌رد ۸۰ و دی‌فس د‌ص‌رد

یاهوعومجم هب عجار میه اوخی و میوشیم لقتنم ارگ لک و نالک دید هب ارگ عجز و دخی دید زایتقو
نایم هب ... و شیبومک، یدودح ات، آت بسن، فیط، هب ترم، هجرد، دصرد موهفم، مینک رداص مکح
... دنی آییم

یاراد، ندوب یکی کشت لیلدهب هک یعقاو یایند رد دوجوم یاه تیغ قوم قیق د نییبت یارب شالت
یرکفت و قطنم دلوت بپس، دنتسین دوتن و دوتن تلاح ود هب رصحنم و دنتسه تاجرد و بتارم
و صخشمان و یعطوریغ یاهه دیدپ و اهوعومجم فیصوت لابندهب، یزاف رکفت. دش «یزاف» مان هب
دنتسه راد فیط.

ناوتب هک تسا نآ زا رته دیچی پ رایسب ام یایند. دراد راک و رس ینابز یاهریغتم اب یزاف قطنم
تاملک «بتارم و تاجرد» ... تخانش، صخشم آلماک فیرع و هداس فیصوت کی اب ار نآ یاهه دیدپ
شرگن). دشکیم ریوصت هب تسه هک هنوگ نآ ارناهج، یزاف قطنم. دنتسه یزاف رکفت تیایح
(۲۴۱-۲۴۴ ص، نید هب یمتسیس)

: زا دناترابع کیسالک قطنم اب یزاف قطنم هدمع یاهتوافت یخرب

۱. ای تسا ۰ ای کیسالک قطنم رد یلو، تسا ۱ و ۰ نیب یددع، هرازگ کی یتسار شزرا یزاف قطنم رد

گربزب دننام دنتسه تاجرد یاراد و دنتسین نیعم و صخشم آلماک اهرازگ لومجم، یزاف قطنم رد
۵، زا رتگربزب دننام دنشاب نیعم آلماک دیاب اه لومجم، کیسالک قطنم رد یلو ... و لوجع، دنلب
... و یناف، هداتسیا

م. میراد راک ورس ... ودایز یلیخ، تردنهب، لیلیق، بلغا، رثکا دننام نیعمان یاهروس اب یزاف قطنم رد

هکیلاحرد؛ تسایفن دیق، دنکیم ضوع ار نآ شزرا و هرازگ یانعم هک یدیق اهنت، کیسالک قطنم رد
ار هرازگ شزرا و ینعم ناوتیم شیبومک، مک آت بسن، یلیخ دننام یددعتم یاهدیق اب یزاف قطنم رد
داد رییغت.

تاملک بللق رد و تسایس اسحا و یدوهش بلغا هک یرشب یرکف یاهوگلا اب، یزاف قطنم رد
هک نشه پت کی آلثم میراد راک و رس، تفای نآ میهافم یارب یصخشم زرم ناوتیم هک یقیق دریغ
کی رگا ای میهدب یقیق ددع هچنانچ و تسا نش رادقم هچ روطنم هک تفگ یعطوق روطهب ناوتیم
، نید هب یمتسیس شرگن)؟ درب راک هب ار «نش هپت» ناوئع ناوتیم دوتن رتمک ددع نآ زا نش هناد
(244 ص یقرواپ)

و یمالسا شنیب رد یزاف قطنم **درب راک یسانش شور** هلاقم هب هنیمر نیا رد رتشیب هعلاطم یارب
دیامرف هعجارم نید هب یمتسیس شرگن باتک رد ثحبم نیمه همادا.

دنیامرفیم هرابنیا رد ردص دیهش موحرم [2]

رتاوتلا

رابخ إهنا ب قطنم لا ی فرع دق و ، یعرشلا لیلدلل ینادجولا تابث إلا لئاسو نم رتاوتم لا ربخ لا
بذلك لا یلع مهؤطاوت عنتم می ینیریثک ةعامج .

ةجتنتسم ةرتاوتم لا ةیضقلا نا ضررت فی قطنم لا نا ، صلختسن نا نكم می فی رع تلا اذه بجومب و
ن: یتمدقم عومجم نم

ن. ربخمل نم رببک ددع دجاوت یه و ، یغصلا ةباتمب امهادجإ

بذلك يلع مهؤطاوت عنتم ي ليقبال اذه نم ددع لك نا يه و ،يربكلل ةباتمب ىرخال و

دع انه نم و ،لقعلل ي ف ةيلوالل اياضقلل نم و ةيلقعل اهنل قطنملا ضررت في ىربكلل هذه و
ناهربلل اياضقل لك اهيلي يهتنت يتلل تسلل ةيرورضلل اياضقلل ي ف تارتاوتملل

ةيضقلل هسفن قطنملا ريسفت امامت هباشي ةرتاوتملل ةيضقلل قطنملا ريسفتل اذه و
ةثداحلل ىلوالل ةثداحل ةيلع نا ىري هناف ،تسلل اياضقلل كلت ىدحإ يه يتلل ةيبيرجلل
(تارملا نم ريبك ددع ي ف ىلوالل اب ةيناثلل نارتقا قيرط نع ةببرجلل اب تثبث يتلل) ةيناثلل
:نيتمدقم عومجم نم ةجتنتسم

تارملا نم ريبك ددع ي ف ىلوالل اب ةيناثلل ةثداحل نارتقا يه و ،ىرغصلل ةباتمب :امهإح

اذه نوكل نأ عنتم ي هنا ىنعمب ،ايمئاد نوكل ال قافاتال نا يه و ىربكلل ةباتمب :ىرخال و
اهربتلل ىربكلل هذه و ،عجدرلل هذل رركتل ال ةفدصلل نأل ،ةفدصل تارملا هذه لك ي ف نارتقالل
لكشت اهنال ،ةببرجلل اب ةتبات نوكت نأ هأر ي ف نكمي ال و ،ةيلولا ةيلقعل ةيضقل قطنملا
؟ةيبيرجلل ةيضقل اهسفن ب يه نوكت نا لقعي فيكف ،ةيبيرجلل ةيضقل لك تابثال ىربكلل

سفن ىلا اهرم ،ةرتاوتملل ةيضقلل اهيلع دمتعت يتلل ىربكلل نا اندجو ،رطنلل انققد اذا و
ةحلصم ضارثفا ىنع ي ،ربخملا بذك نأل ،ةيبيرجلل ةيضقلل اهيلع دمتعت يتلل ىربكلل
نا ضارثفا هانعم ،نيربخملا نم ريبكلل ددعل بذك و ،عقالو ءافخإ ىلا هتعد ةنيعم ةيصخش
و ،ءافخالل ي ف يثلال ربخملا ةحلصمب ةفدصلل تترتقا ءافخالل ي ف لوألل ربخملا ةحلصم
نم مغلل ىل ،اذكه و ،هسفن ءيشلل ي ف ثلالل ربخملا ةحلصمب ةفدصلل تترتقا اعم ناتحلصملا
،ةريثك تارم ةفدصلل رركت اضيأ ىنع ي اذهف ،مهلاوح و مهفورط فالرخا

ىلا ةرتاوتملل ةيضقلل و ةيبيرجلل ةيضقلل ىلعل لالددتسالل قطنملا عجرأ ساسأل اذه ىلعل و
نم ربكلل تسيل ةلددتسملا ةيضقلل نأب دقتعا و ،امهيلي راشملا نيتمدقملا نم نوكملا سايقلا
اهتامدقم.

يعوضوم نيقي ةرتاوتملل و ةيبيرجلل ةيضقلل اب نيقيال نا حيحصلا نكل و
بصم ي ف ةريثكلل ةيلامتحال نئارقلا مكارث ةليصح اهبا داقتعال نا و ،ىئارقتسا
ربخملا وعدت ةحلصم دوجو ناكلل ،اهنالط لمتمملا نم و ،ةيلامتحا ةنيرق ربخم لك رابخإف ،دحاو
لمتمملا نم و ،امهنيب ةيلعل ىلعل ةيلامتحا ةنيرق نيثداح نيب نارتقا لك و ،بذلك ىلا
ةثداحل دوجو ي ف ببسلل يه ةروطنم ريغ ىرخا ةلعل دوجو ضارثفا ناكلل -ةنيرقلل ي أ-اهنالط
نئارقلا ددعت ،نارتقالل وأ ربخلل رركت اذاف ،ةفدصلل ىلوالل ةثداحل اب تترتقا اهنل ريغ ،ةيناثلل
ىتح اهضيقلل لامتحا صقانت و ،ةيبيرجلل وأ ةرتاوتملل ةيضقلل لامتحا دادزا و ةيلامتحال
يتلل ىربكلل سفن و .ةديدشلل هتألصل ،ايقائلل لوزي ف ،ادج رفسلل نم ابيرق حبصي
اضيا ةيبيرجلل ةيضقلل ءاقىقحلل ي ف تسيل ميقلل قطنملا اهضرثفا

ي ف لخد هل ام لكب طبتر ي ةيبيرجلل و ةرتاوتملل ةيضقلل اب نيقيال لوصح نا دجن انه نم و
لوصح ناك ،حضوأ و ىوقا ةيلامتحا ةنيرق لك تناك ام لكف ،اهسفن ةيلامتحال نئارقلا ةيوقت
عرسأ ةيلامتحال نئارقلا عمجت نم نيقيال

لامتحا اهنم دحاو لك ي ف دعب ي تارابخإ تناك اذا رتاوتل تادرفم نا طحالل ساسأل اذه ىلعل و
فورطلل وأ ربخملا ةقاثول ام -ةنيعم ةروصب رابخالل ىلا وعدت ةيصخش ةحلصم ىلا دانتسالل
عرسأ ةروصب اهبا بسب نيقيال لوصح -ةيجراخ

ريغ ةلعل دوجو لامتحا ناك ام لك هناف ،نيثداحل نيب ةرركتملا تانارتقالل ي ف لالحل كذلك و
نيقيال نوكل ي لائلل و ،ىوقا ةيلعل ىلعل نارتقا لك ةيلامتحال ءاللل تناك ،فعضأ ةروطنم
مكارث نع جتان تايبيرجلل و تارتاوتملل ي ف نيقيال نأل الل كلذ سيل و ،خسرأ و عرسأ ةيلعلل اب

ەيىزىق نىم اقسىشم سىيىل و ،دحاو بىصم يىف ەددىتىمىللا ەيىللىمىتتاللا ەمىيىق عىمىجت و ەيىللىمىتتاللا نىئارقىللا
تاراشتىنا عىبىط (لىوئىللا مىللىع يىف سورد) قىطنىمىللا ەىزىتىللا يىتلىلا ىربىكلىلا كىلتىك ،ەيىللىو ەيىلقىع
(ىمىالسىلا 13۵-۱۳۹ :ص 2، ج)

۳۱ ەيىآ ، ەاسنى ەروس [3]

۳۲ ەيىآ ، مىجنى ەروس [4]

؛ بابحتسا طوقس :لاؤس ؟تمیزع ای تصخر

تسا دروم اه هد -دش مکح کی طوقس یتقو ،هسمخ ماکحل دراوم نیارد اعقاو هک تسا نیام لاوس الاح
وَأَصْخَرِيهِ لَه»- ،دوشیم یهقف گنشق یلیخ هلاسراهنیایروآعمج و دننک یم حرطم اهقف هک
تسا تمیزع و تصخر نیب ددرت «؟تمیزع

اهلاثم:

هعمج رصع زامن ناذا.۱

تسا مارح ینعی ؟تمیزع ای تسا تصخر ایآ ،درادن ناذا دنیوگ یم دیناوخب دیهاوخ یم هعمج رصع زامن
تصخر شحب ؟تسامش اب شرایتخا دیهاوخب تسین بحثسم هن ای ؟دیوگب ناذا هعمج زور رصع زامن
تسین ات ود یکی شدراوم ،تسا یلیخ تمیزع و

تعامج زامن زا دعب ناذا.۲

؟دیوگب تسیابن ،هذوب تعامج نوچ دیوگب دیابن ناذا ،تسا اپ هب تعامج دیسر یم دجسم هب
اج نامه .دندراد اهقف ار اه نیاردان یلاکشا ،ییوگن وت ،«کینجی» :دندومرف ماما ؛هن ای ؟تسا مارح
رگید ترابع زا و دناهدیمهف روط کی تیاور ترابع کی زا .دراد مه تصخر هب لوق ،دراد تمیزع هب لوق
رگید روط

هیراهن لفاون طوقس.۳

لفاون دنتفگ یتقو :دندومرف ضایر بحاص موحرملثم شحب فرط نیاردوب نیفرط رد رظن ات ود
لاح نیع رد ،^[1]«ةصیح صاح» کی رهوج بحاص .تسا مارح شماجناینعی تسا طقاس راهن رد هیراهن
کی «مهلالا» اب دندشن ناشی رظن هارمه الماک مه زاب یلو دوب ضایر بحاص فرح هب لئام ناشلد
فرط کی نیارد ؛«امارح ناک ولیتح» :دنتفگ شدعب هحفص هرابود اما دنتشگرب یمک

ردینارعش یاقآ موحرمنینچمه و ؛دوب «نکمی» هژاو اب یلیبدرا سدقم موحرملثم رظن فرط نآ
،دیوگ یم ار اضق ،دناسر یم ار طوقس هک یتایاور ناسل نیادناوت یم هک نیارب ،یفاو هیشاح
،تسا تصخر رفاسم یارب هیراهن لفاون طوقس هک دشاب نیارب لاد اه نیاردیوگ یم ار «هیلابح»
یم دنیوگ یم اه نآ تسا مارح دنیوگ یم اه نآ دش شحب ات ود نیابخ .دناوخب دناوت یم ؛تمیزع هن
،دوب شحب نیفرط نیاردناوخب دناوت

ثلاث مسق :داتسا هاگدی

یم نالا، هدرک ابدن یراک کی هب بیغرت -مینک ثحب میه اوخ یم شای تو بٹ یا هراک رد- الوم رگا، مینک یم بیغرت رگید و متشادرب مبیغرت نیا زا تسد نم یصاخ طیارش کی رد دیامرفب دهاوخ صاخ طیارش نیا رد دومرف نالا و دوب هومرف بیغرت الوم هک مینک ثحب هقف رد می یایب ام بخ و بابحتسا؛ تسا طوقس نیا می یوگ یم، متشادرب مدوخ یلبق بیغرت زا تسد و مینک یم بیغرت هک تفرّة صخر ای؟ دوش یم مارج میروایب اج هب رگا؟ تفرّا تمیزع تفر هک الاح، تفر الوم بیغرت؟ رواین یه اوخ یم، روایب یه اوخ یم هدرک رازگا و نامدوخ هب

تهارک هب بدن را لاقتنا

ی‌بابا چه ام نه‌د، ام همه دینی‌ب‌ب‌ال‌ثم؟ تم‌یزع‌ای‌ت‌سا‌ت‌ص‌خ‌ر‌می‌و‌گ‌ب‌ا‌ر‌چ‌ا‌ه‌ا‌ج‌ر‌و‌ط‌ن‌یا‌ر‌د‌ا‌س‌ا‌س‌ا‌را‌ک‌م‌د‌و‌ب‌ه‌د‌ر‌ک‌ب‌ی‌غ‌ر‌ت‌و‌ت‌ه‌ب‌ن‌م‌د‌ی‌و‌گ‌ی‌م‌ا‌ل‌و‌م‌،‌د‌ی‌ا‌م‌ر‌ف‌ب‌د‌ه‌ا‌و‌خ‌ی‌م‌ر‌و‌ط‌ن‌یا‌ا‌ل‌و‌م‌م‌ی‌ر‌ی‌ز‌پ‌ب‌ه‌ک‌د‌ر‌ا‌د‌ن‌،‌ی‌ن‌ک‌ک‌ر‌ت‌ا‌د‌ا‌ب‌م‌م‌د‌ر‌ک‌ب‌ی‌غ‌ر‌ت‌ی‌ل‌ی‌خ‌،‌ی‌ه‌د‌ب‌ما‌ج‌ن‌ا‌ا‌ر‌ف‌ل‌ا‌را‌ک‌م‌د‌و‌ب‌ه‌د‌ر‌ک‌ب‌ح‌ت‌س‌م‌،‌ی‌ه‌د‌ب‌ما‌ج‌ن‌ا‌ا‌ر‌ف‌ل‌ا‌.‌م‌ی‌ن‌ا‌د‌ی‌م‌ا‌ر‌ا‌ه‌ن‌یا‌،‌ا‌ب‌ح‌ت‌س‌م‌ا‌ما‌ه‌د‌ب‌ما‌ج‌ن‌ا‌ا‌م‌ت‌ح‌.

نالامتشادرب مبیغرت نآ زا تسد رگید الومرنم ،دیآ یم شپ فلکم وت یارب یصاخ طیارش کی یم ؛منک یم کرت هب تبیغرت ،منک یم نبیغرت اهنت هن راک نآ رد ار امش ،منک یم نبیغرت رگید یم کرت هب تبیغرت ،هن ،یراد باقع یدرک رگا ،منز یم ار وت یدرک رگا هک ینکن هن اما ،نکن هن میوگ فالخ نیا ؟تسین ای تسه لوقعماتوبث هک تسایزیچ کی نالامتشادرب مبیغرت یارب یصاخ طیارش کی ؟تسایز یارب ؟

یهی‌زنن یه‌ن ه‌ب ی‌باب‌حت‌س‌ا ی‌م‌یر‌ک‌ت ر‌م‌ا ،ت‌س‌ا ی‌ه‌ی‌زن‌ن ی‌ه‌ن ه‌ب ی‌ب‌د‌ن ب‌ی‌غ‌رت ز‌ا ال‌وم ل‌ا‌ق‌ت‌ن‌ا ی‌م ،م‌ی‌و‌گ ی‌م ا‌ر ن‌ی‌ا م‌ی‌آ ی‌م ن‌ال‌ا ا‌م ب‌خ ؟ا‌ت‌و‌ب‌ث ت‌س‌ی‌ن ا‌ی ت‌س‌ه ل‌و‌ق‌ع‌م ن‌ی‌ا ،د‌و‌ش ی‌م ل‌ق‌ت‌ن‌م ب‌ح‌ت‌س‌م ز‌ا ن‌ت‌ش‌ا‌د‌ر‌ب ،ت‌ش‌ا‌د‌ر‌ب ب‌ح‌ت‌س‌م ن‌ی‌ا ز‌ا ت‌س‌د ،د‌و‌ب ب‌ح‌ت‌س‌م د‌و‌ب ه‌د‌ر‌ک ب‌ی‌غ‌رت ال‌وم م‌ی‌و‌گ ؟ت‌س‌ا م‌ا‌د‌ک م‌ت‌ف‌گ ن‌م ه‌ک ی‌ض‌ر‌ف ن‌ی‌ا ؟ت‌م‌ی‌ز‌ع ا‌ی ت‌س‌ا ت‌ص‌خ‌ر

- [2]

رایتخا هب ینعی؟ هچ ینعی تصخر! تسا تصخر بحتسم. دوب بحتسم دوب مه شلبق تصخر نم دیوگ یم دراد الوم؛ میتشاذگ اپ ریزار الوم فرح یروط نیا؛ نک لمع دهاوخ یم تلدیروط ره، تدوخ طیارش نیا رد نم. هن دیوگ یم؛ ینادیم تدوخ وت، گّصخرأ دیوگ یم الوم. منکیم کرت هب بیغرت ینی. منک کرت هک منک یم بیغرت

تبی غرت هت فگ ؛ هدرکن صی خرت ؟ تسا تصخر ، تسا هدرکن مارج ؛ تسین تمیزع بخ ؟ تسا تمیزع
دوب ماچنا هب بی غرت یلو دوب تصخر انعم نیا هب مه البق ، منک یم کرت هب

و تسای ثلاث رصنع کی، تمیزع هن، تسای تصخر هن نیا، بدن زالاقتنا نیا نالا تسای نیا نم ضرع میویوگ یم سالک رد ام نوچ، تسای عقاو عرش رد رایسب هکلب ییالقع اهنت هن و تسه مه ییالقع دشاب مه ییاهخنس نآ زا هچ ره مه ادعب. تسه ات ود نیمه رگی دناملایخ هب «همیزع وأ ةصخر وه له» ،دوش یمن هک تصخر، تسای تمیزع سپ میویوگ یم، دشاب هدش لقتنم یهیزنت یهن هب الوم هک. تسای تمیزع سپ.

«الوم یه هک نیا هب می‌تسه ددرم ام تسا نیا شلقاال اما ، هدرک یه الوم ؛دراد ثلاث :می‌وگی‌م ام هک نی‌مه هک می‌وگب هک نیا هن ، می‌راد کش شلقا ال ؟تسا می‌رحت یه ای تسا یه‌یزنت یه ؛تسا می‌رحت یه رگی د نیا تشادرب شراک زاتسد»

بدن را تسد هک الوم ،دراد ات ود رما هک نآ لاح و میهد یم تبسن الوم هب ار یم ی رحت دیوگ یم دراد نیا
دنکب ماچنا زا یهن ؟دنکب کرت هب بیغرت دناوت یم الوم ،تشادرب لعف هب بیغرت تشادرب

یهن ربّ لاد الوم دوح هیحان زا ینشور دنس کی ام ات .امی رح تنکب یهن مه دنوت یم ؟اهی زنت یم لاوس ام زا ادرف ،تسا ملع ریغ هب دانتسا ،الوم هب می رح دانتسا ،می شاب هتشان یم می رح ؟امی رح تنکن متفگ اما ،نکن متفگ نم دیوگ یم دنک

رگید ینایب

زواج ینعم هب تصخر ای ،تمرح ینعم هب تمیزع و تسا صخال ینعم لاب هجابا ینعم هب ای تصخر .تسا تمرح ینعم هب تمیزع و معالا ینعم لاب زواج؛تسا

دیوگی هک دیآ یم لاکشا وعرشتم ناهذا رد دوز یلیخ ،دشاب صخال ینعم لاب هجابا ینعم هب رگا یم حرطم مه یتقو هک تساذلو !؟دشاب هورکم دنوت یم ن ؛دراد هطساو بخ ؛مارح ای تسا حابم ای زواج ،تصخر زا نامروطنم ام بخ دنیوگ یم شیاچ رس دینیب یم تمیزع ای تسا تصخر ایآ دننک .دراد شزاس مه شریغ اب ینعی هک تسا معالا ینعم لاب

تصخر روط کی شدوخ هک میهدیم رارق بابحتسا رب ار لصا ،تسا معالا ینعم لاب تصخر رگا بخ ؛«کنعُ تطقسا» ار بابحتسا نآ ،دراد یم رب تسد اب دن لعف هب بیغرت زا الوم متفگ دعب تسا .تمیزع ای تسا تصخر ای دیوگ یم ؟تسا ات دنچ اب فدارمُ تطقسا الاح بخ

صّخرم مه البق هک تسا معالا ینعم لاب زواج تصخر زا ناتروطنم رگا ؟تسیچ تصخر زا ناتروطنم ینعم لاب زواج هک تسا مولعم بخ ،تسا صخال ینعم لاب زواج روطنم رگا دوب بحتسم نوچ ،دوب هیف ماکحا تسا یعرش مکح کی هک مه تهارک ؛تسین تمرح و صخال ینعم لاب هجابا نیب دیرت صخال .تسا هدش هتفریذپ هک هسمخ

؟بباو ث رد تیلقا ؛تادابع رد تهارک

راک رادقم کی لکشم نآ ،مینک یم یسررب ادعب الاح هک تسه اچ نیا یملع لکشم کی بخ ینعم هب لصا ،تسین تهارک ینعم هب تادابع رد تهارک هک دنومرف هدرک تخس ار تاراهطتسا یم ن هزادنا نآ الاح مه د یم ار تباو ث ،نکب ینعی دش هورکم ،بحتسم هک یتقو ،تسا بباو ث تیلقا تیلقا اقلطم ینعی تادابع رد تهارک ایآ مینک یسررب ادعب دیاب تسا یملع لکشم کی نیا ؛مه د ؟بباو ث

ركب يبأ نع ةريمع نبا نع مكحلل نب يلعل يشكللا لاجر ،شك -٢٤٠ ح ٢٣٩ ص ٢٨٠ ج راوناالا راحب . [1]
رامعف تلق لاق دادقملا و رذ وبأ و ناملس رفن ةثالث الإسانلا دتراع رفعج وبأ لاق لاق يمرضحلا
عجر مث ةصيح صاح ناك دق لاق

سرد هسلج رد رضاح ناتسود زا یکی خساپ [2]